

Позитивні практики Олімпійських ігор для збереження ресурсів планети та протидії зміні клімату

Галина Цигура

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, Чернігів, Україна, zygura.g@ukr.net

Незважаючи на те, що донедавна більшість спортсменів і вболівальників не бачили зв'язку між спортом і навколишнім середовищем (Chernushenko David, 1994), у 2018 році спорт було визнано однією з рушійних сил сталого розвитку. Але питання відповідального ставлення до природи спортивна галузь почала порушувати задовго до цієї дати. Організатори Олімпійських ігор у Ліллегаммері в 1994 р. (Норвегія) поставили перед Іграми п'ять «зелених цілей»: підвищення міжнародної обізнаності з екологічних питань; охорона та розвиток екологічних якостей регіону; сприяння економічному розвитку та сталому зростанню; адаптування архітектури до топології ландшафту; захист навколишнього середовища. Вони були втілені завдяки більш ніж 20 проектам сталого розвитку: насадження олімпійських лісів; контроль якості повітря та води, використання біорозкладного одноразового посуду; виготовлення медалей переважно з натурального каменю; виготовлення інформаційних матеріалів з вторинно переробленого паперу, будівництво спортивних споруд з врахуванням факторів навколишнього середовища і подальшим активним використанням після завершення Ігор, надання місцевим школам навчальних матеріалів на олімпійську тематику щодо екологічної роботи, інформування громадян країни про всі екологічні дії. Зараз Олімпійські ігри в Ліллегаммері розглядаються як перші «зелені» Ігри (<https://cutt.ly/CWat13f>).

Започатковану в Ліллегаммері традицію екологізації Олімпійських ігор намагалися продовжувати й надалі, але наступного разу це вдалося тільки під час Ігор у Лондоні в 2012 р. (Велика Британія), коли використали не тільки попередній досвід, а й деякі інновації. Так, під час підготовки до Ігор було організовано команду з питань сталого розвитку, яка активно працювала з усіма постачальниками, щоб забезпечити Ігри товарами, які б відповідали принципам сталості – для цього постачальників переконували змінити свій спосіб роботи й впровадити політику сталості та постійно підтримували з ними спілкування в режимі реального часу; волонтерів було забезпечено формою з переробленого пластику (<https://cutt.ly/bWatH8Y>).

Перші в історії «негативні вуглецеві Олімпійські ігри» відбулися у Токіо, офіційний старт – 23 липня 2021 р. (Японія). Підготовка здійснювалася з врахуванням усіх 17 Цілей сталого розвитку. Під час Ігор екологічно чисті матеріали та матеріали вторинної переробки (папір, пластик, метал) використовували майже у всіх аспектах події, а для компенсації викидів парникових газів оргкомітет «Токіо – 2020» викупив 150% необхідних вуглецевих кредитів (надалі ці кошти використають місцеві проекти, спрямовані на скорочення викидів CO₂) (<https://cutt.ly/wWatNXf>).

Такі позитивні практики спортивної галузі щодо відповідального ставлення до природи варто впроваджувати й в Україні. Адже як говорив Нельсон Мандела: «Спорт має силу змінити світ!» (<https://cutt.ly/NWao7o4>).